

KOMENTÁŘ

15. srpna 2024

Odhad sklizně obilovin a řepky k 15. červenci je oproti červnovému nižší

Odhad sklizně základních obilovin a řepky v Jihočeském kraji k 15. červenci dává oproti červnovému horší výsledky. Z jednotlivých druhů základních obilovin se oproti červnu mírně vylepšila pouze prognóza sklizně žita, ovsa a tritikale. Ve srovnání s loňským rokem aktuální odhad sklizně potvrdil horší úrodu základních obilovin celkem a výrazně nižší produkci řepky. Naproti tomu meziročně podstatně vyšší je odhadovaná sklizeň hrachu polního na zrno a máku.

Sklizeň základních obilovin a řepky v Jihočeském kraji se podle červencového odhadu očekává **druhá nejnižší** od roku 2014. Nižší ve srovnání s průměrem sklizně za předchozí desetiletí je i odhad sklizně jednotlivých druhů základních obilovin s výjimkou tritikale a ovsa, jehož úroda se podle odhadu předpokládá druhá nejvyšší od roku 2000.

Červencový odhad zahrnoval také odhad sklizně hrachu polního na zrno a máku. Oproti loňsku se jejich letošní úroda očekává výrazně vyšší a zapisuje se do dvacetileté časové řady sklizně jako nejvyšší u hrachu polního na zrno a třetí nejvyšší u máku.

Tab. 1 Odhad sklizně zemědělských plodin v Jihočeském kraji k 15. červenci 2024

Plodina	Sklizeň (t)				Hektarový výnos (t)				Osevní plocha (ha)		
	2023	odhad		index ¹⁾ (%)	2023	odhad		rozdíl ¹⁾	2023	2024	index (%)
		červen 2024	červenec 2024			červen 2024	červenec 2024				
Základní obiloviny	726 362	689 264	682 813	94,0	5,52	5,33	5,28	-0,24	131 620	129 377	98,3
Pšenice celkem ²⁾	477 636	446 199	441 607	92,5	6,03	5,76	5,71	-0,33	79 150	77 399	97,8
Pšenice setá ozimá	464 750	437 438	433 731	93,3	6,16	5,78	5,73	-0,43	75 438	75 639	100,3
Pšenice setá jarní	10 432	5 451	4 775	45,8	3,22	4,70	4,12	0,90	3 237	1 159	35,8
Žito	16 068	15 570	15 951	99,3	5,02	5,09	5,21	0,19	3 202	3 062	95,6
Ječmen celkem	165 684	144 668	141 932	85,7	5,27	5,02	4,92	-0,34	31 459	28 830	91,6
Ječmen ozimý	101 449	83 631	81 180	80,0	6,13	5,20	5,04	-1,08	16 557	16 093	97,2
Ječmen jarní	64 235	61 037	60 752	94,6	4,31	4,79	4,77	0,46	14 902	12 736	85,5
Oves	26 553	41 900	42 159	158,8	2,76	3,59	3,61	0,84	9 609	11 685	121,6
Tritikale	40 421	40 926	41 164	101,8	4,93	4,87	4,90	-0,03	8 201	8 401	102,4
Hrách polní na zrno	7 093	x	8 923	125,8	1,83	x	2,19	0,36	3 880	4 080	105,1
Řepka	141 194	118 935	113 500	80,4	3,42	3,08	2,94	-0,48	41 310	38 591	93,4
Mák	1 398	x	2 067	147,9	0,69	x	0,80	0,11	2 028	2 596	128,0

¹⁾ index = červencový odhad sklizně / sklizeň 2023; rozdíl = červencový odhad sklizně – sklizeň 2023

²⁾ pšenice celkem včetně pšenice tvrdé

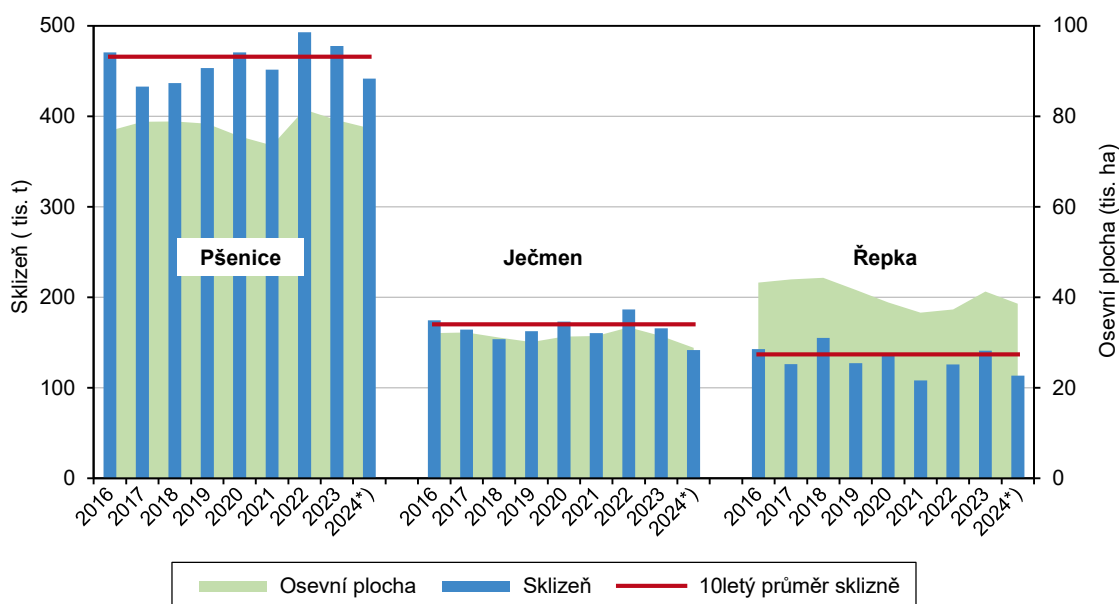
KOMENTÁŘ

Zemědělci v Jihočeském kraji podle červencového odhadu výnosů a sklizně předpokládají, že letos sklídí o 6,0 % **základních obilovin** méně než loni. Za poklesem sklizně stojí horší hektarový výnos a úbytek osevních ploch. Nižší se očekává i sklizeň většiny jednotlivých druhů základních obilovin.

Pšenice seté ozimé, naší nejrozšířenější plodiny, která se letos pěstuje na prakticky stejné ploše jako loni, se kvůli horšímu výnosu sklídí o 6,7 % méně. **Pšenice setá jarní** se ve srovnání s ozimou pěstuje jen okrajově. Letos se jí vinou dvoutřetinového úbytku ploch sklídí podle odhadu necelá polovina loňského objemu. Odhad celkové produkce **pšenice** je vlivem horšího výnosu a poklesu ploch ve srovnání s předchozím rokem o 7,5 % nižší a ve srovnání s posledním desetiletím podprůměrný.

Sklizeň **ječmene ozimého**, který je v kraji druhou nejrozšířenější obilovinou se podle červencového odhadu oproti loňsku propadla o pětinu kvůli menším plochám, a především vinou nízkého výnosu. **Ječmene jarního** se podle odhadu sklídí o 5 % méně než loni kvůli podstatně menší osevní ploše. Odhadovaná **celková sklizeň ječmene** je kvůli nejhoršímu výnosu za posledních deset let a kvůli úbytku ploch **nejnižší od roku 2000**.

Graf **Osevní plochy a sklizeň vybraných zemědělských plodin v letech 2016–2023 a odhad sklizně k 15. červenci 2024 v Jihočeském kraji**

*) odhad sklizně k 15. 7. 2024

Odhadovaný výnos **žita** je sice ve srovnání s loňským lepší, ale sklizeň se očekává meziročně poněkud nižší. Na vině je omezení jeho ploch na druhou nejmenší hodnotu od roku 2000, kvůli které je i očekávaná sklizeň žita **druhá nejnižší v historii** kraje.

KOMENTÁŘ

Naproti tomu sklizeň **ovsa** v kraji se očekává **druhá nejvyšší** od roku 2000 zásluhou rozšíření jeho ploch proti minulému roku o více než pětinu a díky nadprůměrnému výnosu. Ve srovnání s loňskou sklizní je odhad téměř o 60 % vyšší.

Odhadovaná sklizeň **řepky**, která je v kraji druhou nejpěstovanější plodinou po pšenici ozimé, se podle odhadu propadla meziročně téměř o 20 % a je druhá nejnižší za posledních deset let. Za horší sklizní stojí jak úbytek ploch, tak slabší výnos (druhý nejnižší za poslední desetiletí).

Druhý letošní odhad sklizně zahrnuje také výnosy hrachu polního na zrno a máku. Jihočeští zemědělci předpokládají výnosy obou těchto plodin proti loňsku vyšší. A to spolu s rozšířením ploch hrachu polního na zrno o 5 % a máku o více než čtvrtinu zajistí nárůst sklizně hrachu o čtvrtinu a máku téměř o polovinu. Odhadovaná sklizeň **hrachu polního na zrno** je **nejvyšší** za posledních dvacet let a úroda **máku třetí nejvyšší**.

Jihočeský kraj se **v regionálním srovnání** umístil v pomyslném žebříčku krajů podle **objemu odhadované sklizně** ovsu a tritikale na prvním místě, v produkci pšenice a žita na třetím místě, v produkci ječmene na pátém místě a podle odhadované sklizně řepky na druhém místě. Ve sklizni hrachu polního na zrno a máku se zařadil na šesté místo. To vše koresponduje s jeho umístěním podle výměry sklizňových ploch.

Další informace:

[Odhady sklizní - červenec 2024](#)

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 15. 7. 2024](#)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ České Budějovice
Oddělení informačních služeb a správy registrů
e-mail: irena.kovarnova@csu.gov.cz
T: 386 718 690
M: 703 854 593